

De derde en vierde stap: de ontwikkeling en vertaling van een instellingsvisie in praktisch beleid. Als laatste wordt het beleid geïntroduceerd en uitgevoerd.

Bevoegdheid cliëntenraden

Cliëntenraden hebben op basis van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ) een verzaamd adviesrecht met betrekking tot het seksualiteitsbeleid. De zorgaanbieder dient de cliëntenraad advies te vragen over het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en de hygiëne en over alle voor cliënten geldende regelingen. Dat geldt dus ook voor regels met betrekking tot seksualiteit in de instelling. De raad kan natuurlijk ook zelf het initiatief nemen en een ongevraagd advies opstellen.

Verzaamd advies houdt in dat de zorgaanbieder het advies over kan nemen en wanneer hij dit niet wil, zijn voorgenomen besluit voor dient te leggen aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. Deze stelt vast of de zorgaanbieder in redelijkheid tot zijn voornemen is gekomen.

Meer informatie

Meer informatie over het thema seksualiteit in de GGz kunt u vinden op de website van LOC: www.loc.nl en op de websites: www.rng.nl en www.movisie.nl.

Met vragen kunt u ook terecht bij de Vraagbaak van LOC, op werkdagen bereikbaar van 9.00 tot 13.00 uur via (030) 284 32 40 of via e-mail vraagbaak@loc.nl.

Computer

Het internet wordt steeds belangrijker in onze moderne maatschappij. Steeds meer organisaties bieden hun dienstverlening via het internet aan. Soms wordt het bijna een verplichting, zo wordt het bankieren met overschrijvingskaarten ontmoedigd.

We beseffen amper hoe belangrijk het internet is geworden. Bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen hebben er vaak geen toegang toe. Zij zouden hier geen interesse in hebben. Toch blijkt het vaak anders als men het eenmaal leert kennen.

Veel dienstverlenende organisaties gaan er vanuit dat iedereen gebruik maakt van het internet. Reserveren voor een theater, het aanvragen van een nieuw paspoort en het opzoeken van een adres, het gaat steeds vaker digitaal.

Ook in de zorg rukt de toepassing van de computer snel op. Maaltijden bestellen, zorg op afstand via beeldschermen, via internet een 'E-consult' bij de huisarts of specialist, het bestaat allemaal en zal de komende jaren een grote vlucht nemen.

Participeren

Veel zorginstellingen en gemeenten hebben in hun beleid opgenomen dat zij ouderen en gehandicapten zoveel mogelijk willen laten participeren in de maatschappij. Ook in het Kwaliteitskader verantwoorde zorg voor de sector verpleging is participatie van cliënten een aandachtspunt. Bij participatie hoort ook de kans om mee te doen met ontwikkelingen die zich in de maatschappij afspelen. Zoals de steeds grotere aanwezigheid van computers en het gebruik hiervan.

Vaak wordt gezegd dat ouderen hier geen interesse in hebben. Maar het tegendeel blijkt. Vorig jaar is grootschalig onderzoek gedaan naar het gebruik van de computer door ouderen. Uit het onderzoek van het

kan bijdragen

aan participatie cliënten

Sociaal en Cultureel Planbureau en Seniorweb blijkt dat een aanzienlijk deel van de thuiswonende ouderen een pc heeft en deze regelmatig gebruikt. Dit geldt ook voor 75-plussers!

En ook ouderen die nog geen computer hebben interesseren zich hiervoor. Sinds een half jaar rijdt het Nationaal Fonds Ouderenhulp het land door met de ComputerPlusBus. Deze bus staat een hele dag op het parkeerterrein van een verpleeg- of verzorgingshuis of op een toegankelijke plek in het dorp of de wijk. In deze bus kunnen ouderen maken met computers. De bus blijkt een groot succes er komen veel mensen op af en hij zit voor de komende periode al aardig volgeboekt.

Maar weinig ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen hebben een computer ter beschikking. Het is belangrijk om voor intramuraal wonende ouderen en gehandicapten computergebruik mogelijk te maken en te stimuleren.

Internetcafés

Wanneer er computers aangeschaft worden is het belangrijk om goed na te denken over de plaatsing. Vaak worden op openbare plekken enkele computers geplaatst voor bewoners. Bijvoorbeeld in de centrale hal, in de ruimte van de activiteitenbegeleiding of in de recreatiezaal. Dit zijn meestal niet de meest ideale plekken hiervoor. De beschikbaarheid is dan beperkt en een koude hal is niet uitnodigend. Een ruimte die vrijwel altijd open en beschikbaar is, met voldoende pc's en internetaansluitingen is beter. Een dergelijke ruimte is dan ook te gebruiken als leslokaal voor mensen die nog moeten wennen aan het gebruik van computers.

Het is belangrijk om te zorgen voor laagdrempeligheid. Laat vooral ook kinderen en kleinkinderen toe. Gezelligheid is cruciaal.

Plezier

Het gebruik van de computer moet niet bezwarend en lastig ervaren worden, maar als iets dat leuk is. Hier ligt een schone taak voor begeleiders in de instellingen. Deze

begeleiders hoeven lang niet altijd een beroepskracht te zijn. Vaak zijn voor dit soort activiteiten makkelijker vrijwilligers te vinden.

Wilt u ouderen interesseren voor computergebruik?

Hieronder vindt u enkele tips:

- Laat mensen merken wat het hen op kan leveren. Ga bijvoorbeeld met een groepje bewoners op de verjaardag van een kleinkind voor een webcam zitten en MSN samen met het kleinkind. Wedden dat ouderen nieuwsgierig en leergierig worden?
- Ook contact via de webcam met internetcafés in andere zorginstellingen kan heel leuk zijn.
- Laat ouderen zelf achter mailadressen van dierbaren aangaan en begeleid hen bij de eerste e-mails.
- Stimuleer dat kleinkinderen hun opa of oma helpen met het gebruik van de pc.
- Sluit aan bij hobby's en interesses van betrokkenen. Wijs bijvoorbeeld iemand die veel de krant leest op de mogelijkheden van nieuwswebsites.
- Laat mensen een eenvoudig computerspel spelen.
- Gezamenlijk computeren kan ook heel leuk en nuttig zijn voor ouderen. Zo is het in de Verenigde Staten heel gebruikelijk om met elkaar te spelen op een Nintendo Wii (een filmpje hiervan vindt u op www.loc.nl). Het collectief gebruik van computers zoals de Wii laat mensen ongemerkt meer bewegen.

Cliëntenraden

De vraag of computergebruik gestimuleerd moet worden en op welke wijze, is een uitstekend onderwerp voor een cliëntenraad om zich mee bezig te houden. Cliëntenraden kunnen zelf dit onderwerp op de agenda zetten. Het gaat het er niet alleen om dat er pc's voor bewoners beschikbaar komen, maar vooral ook dat er nagedacht wordt over manieren om bewoners uit te dagen hiermee aan de gang te gaan. Er zijn wat dat betreft vele wegen die naar Rome leiden.

Ruud Dirkse is directeur van DAZ (Dirkse Anders Zorgen), een adviesbureau gespecialiseerd in zorginnovaties